

TRAŽENJE POSLA I SAMOZA POŠLJA VANJE

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

centar za edukaciju
i savjetovanje

NAZIV PROJEKTA:

„ ŽIVOTNE VJEŠTINE ZA MLADE ROME - DRUGAČIJA BUDUĆNOST“

NOSITELJ PROJEKTA:

CENTAR ZA EDUKACIJU I SAVJETOVANJE SUNCE

AUTORICA:

MARIA TOMIĆ PREINER, DIPL. SOC. RADNICA I DIPL. PSIHOLOG

MJESTO PROVEDBE:

**GRADOVI I OPĆINE: GRAD KUTINA, GRAD POPOVAČA - NASELJA DONJA
GRAČENICA I DONJA VLAHINIČKA**

**OPĆINE: VELIKA LUDINA- NASELJA VIDRENJAK I GORNJA VLAHINIČKA
ŽUPANIJA: SISAČKO – MOSLAVAČKA ŽUPANIJA**

VRIJEME PROVEDBE:

2020/2021

Stajališta izražena u ovom priručniku isključiva su odgovornost Centra za edukaciju i savjetovanje Sunce i ne odražavaju nužno stajališta Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.

ŠTO KAD ZAVRŠIM ŠKOLU? (PRIJAVA NA HZZ)

Brojni maturanti ne žele nastaviti svoje obrazovanje na nekoj od visokoškolskih ustanova, ili jednostavno nisu 'upali' na željeni fakultet. Za njih slijedi traženje posla, pa se mnogi planiraju prijaviti na Zavod za zapošljavanje, što nije obavezno. Obavezna je, pak, prijava na Zavod za zdravstveno osiguranje, kako biste i po isteku učeničkog statusa, a kao nezaposlena osoba, imali pravo na besplatno obvezno osiguranje.

Nakon što završite srednju školu i ne planirate upisati fakultet, slijedi traženje posla. Tu imate mogućnost prijave na Hrvatski zavod za zapošljavanje, koja nije obavezna.

PRIJAVA NA HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

U evidenciju nezaposlenih možete se prijaviti u bilo kom trenutku kada aktivno tražite posao i raspoloživi ste za rad, a prijavljujete se osobno u najbliži područni ured/ispostavu HZZ-a prema mjestu prebivališta ili boravišta.

Od dokumenata, za prijavu vam je potrebna važeća osobna iskaznica (i potvrda o boravištu ako se prijavljujete izvan mjesta prebivališta), svjedodžba o završenoj školi (original ili ovjerena kopija) te podatak o OIB-u. HZZ će vam dodijeliti savjetnika, a jednom mjesečno morate se javljati u područni ured u kojemu ste prijavljeni, u protivnom ćete biti uklonjeni iz evidencije nezaposlenih.

Ako nakon srednje škole planirate koristiti mjeru stručnog osposobljavanja za rad, morate biti prijavljeni u evidenciju HZZ-a najmanje 30 dana.

OBVEZNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE: PRIJAVA NA HZZ

Maturanti stariji od 18 godina zadržavaju status u obveznom zdravstvenom osiguranju kao redoviti učenici do isteka školske godine, dakle do 31. kolovoza. S tim datumom im prestaje status, ako ne nastavljaju dalje redovito školovanje, odnosno ne steknu status redovitog studenta. Kao redoviti studenti mogu i nadalje biti obvezno zdravstveno osigurani, te i dalje imaju pravo na dopunsko zdravstveno osiguranje na teret državnog proračuna.

Ako pak ne nastavljate obrazovanje na fakultetu i nezaposleni ste, važno je napomenuti da je zdravstveno osiguranje regulirano neovisno o prijavi u evidenciju HZZ-a, što znači da ne morate biti prijavljeni kao nezaposlena osoba kako biste ostvarili pravo na obvezno zdravstveno osiguranje.

– Naglašavamo kako oni koji ne nastavljaju daljnje redovito školovanje i kojima je status prestao 31. kolovoza zadržavaju prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja još najviše 30 dana, odnosno do 30. rujna te u tom roku još mogu koristiti zdravstvenu zaštitu čak i ako nisu regulirali svoj status u obveznom zdravstvenom osiguranju. Međutim, sve dok ne reguliraju status osigurane osobe ne mogu koristiti usluge dopunskog zdravstvenog osiguranja. Stoga je preporuka da se što prije jave Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (HZZO) i reguliraju svoj status u obveznom zdravstvenom osiguranju kako bi i nakon 30. rujna mogli nesmetano ostvarivati prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Hoće li se osigurati i u dopunskom zdravstvenom osiguranju ovisi o njihovoj odluci. Rok u kojem se mogu prijaviti HZZO-u po isteku školske godine u kojoj su završili redovito školovanje te steći status osigurane osobe kao nezaposlene osobe je

90 dana, odnosno 30 dana od dana od dana položenog završnog ispita, objašnjavaju iz Ureda za odnose s javnošću HZZO-a.

Za prijavu na Zavod za zdravstveno osiguranje od dokumenata ćete morati priložiti dokaz o prebivalištu ili odobrenom stalnom boravku (uvjerenje MUP-a ili osobna iskaznica-kopija, a original na uvid), te dokaz o završenom redovnom školovanju, odnosno dokaz o položenom završnom ispitu.

DOPUNSKO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE ZA NEZAPOSLENE IPAK NIJE BESPLATNO, OSIM U IZNIMNIM SLUČAJEVIMA

Valja napomenuti kako nezaposlene osobe, samo zbog tog statusa, nemaju pravo na besplatno dopunsko osiguranje. Pravo na besplatno dopunsko osiguranje, točnije premije dopunskog zdravstvenog osiguranja HZZO-a za koje se sredstava osiguravaju iz državnog proračuna, prema Zakonu o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju imaju:

1. osigurane osobe s invaliditetom koje imaju 100% oštećenja organizma, odnosno tjelesnog oštećenja prema posebnim propisima, osobe kod kojih je utvrđeno više vrsta oštećenja te osobe s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili psihičkom bolešću zbog kojih ne mogu samostalno izvoditi aktivnosti primjerene životnoj dobi sukladno propisima o socijalnoj skrbi
2. osigurane osobe darivatelje dijelova ljudskog tijela u svrhu liječenja
3. osigurane osobe dobrovoljne davatelje krvi s više od 35 davanja (muškarci), odnosno s više od 25 davanja (žene)
4. osigurane osobe redovite učenike i studente starije od 18 godina
5. osigurane osobe čiji prihod po članu obitelji u prethodnoj kalendarskoj godini ne prelazi iznos utvrđen člankom 14.b ovoga Zakona (osigurane osobe čiji ukupan prihod u prethodnoj kalendarskoj godini, iskazan po članu obitelji, mjesečno nije veći od 45,59% proračunske osnovice, a što u ovom trenutku iznosi 1.516,32 kn (prihodovni cenzus), a za osiguranike – samce, ako im prihodovni cenzus u prethodnoj kalendarskoj godini nije veći od 58,31% proračunske osnovice tj. 1.939,39 kn.

KAKO TRAŽITI POSAO?

KAKO STVARNO TRAŽITI POSAO: 25 NAČINA

Većina tražitelja poslova oslanja se na tri izvora, no mi smo izlistali još efikasnih metoda. Što više truda uložite, to je veća šansa za uspjeh.

Ukoliko posustajete u potrazi za poslom, promijenite metodu.

Donosimo vam sve prijedloge na jednom mjestu:

Ne propustite nijedan oglas za posao

- 1) Pregledavanje i javljanje na oglase za posao na internetu i ostavljanje vlastitog životopisa
- 2) Pregledavanje oglasa u Narodnim novinama [koje postoje i na internetu]
- 3) Čitanje lokalnih i regionalnih novina i oglasnika i javljanje na odgovarajuće poslove
- 4) Odlazak u privatne agencije za zapošljavanje
- 5) Aktivno surađivanje i savjetovanje na Zavodu za zapošljavanje

Pošaljite otvorenu zamolbu

- 6) Nasumično slanje životopisa i otvorene zamolbe prema zakonu velikih brojeva [samo ukoliko tražite posao koji se može primjeniti na mnogo područja, primjerice, kao trgovkinja u trgovačkim lancima...]
- 7) Slanje [ili direktan dolazak, ovisi o vrsti posla] specijalizirane otvorene zamolbe na adrese odgovarajućih tvrtki
- 8) Pregledavanje popisa svih hrvatskih tvrtki u registru svih tvrtki u potrazi za odgovarajućom i samoinicijativno kontaktiranje
- 9) Ukoliko tražite posao u novom području, steknite osnovnu edukaciju i javite se za volontiranje, veće su vam šanse
- 10) Komentirajte vašu otvorenu zamolbu s poznatim ljudima: ukoliko izgleda generički i nije prilagođena tvrtki, šanse za posao drastično vam padaju

I vi možete postaviti oglas za zapošljavanje

- 11) Ostavljanje vlastite konkretne i specijalizirane ponude za posao u oglasniku ili na nekom portalu
- 12) Detaljno preispitivanje vlastitih potencijala, znanja i vještina, traženje odgovarajućih tvrtki i odgovarajuće kontakt osobe
- 13) Pisanje bloga o vašem području ili o tome kako tražite posao
- 14) Vaši prijatelji na Facebook-u ne znaju što vi možete ponuditi svijetu u profesionalnom smislu? Vrijeme je da saznaju
- 15) Ponudite svoje usluge i vještine volonterski, u pola cijene, dragim ljudima, proširite glas o vama u Facebook grupama, na blogu ili posebnoj stranici

Dok vi tražite posao, netko traži vas: povežite se s ljudima

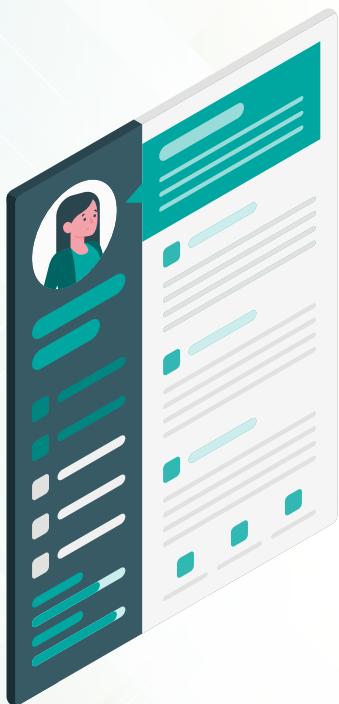
- 16] Odlazak na sajmove karijera i uključivanje u Virtualni dan karijera i znanja koji organizira MojPosao
- 17] Kontaktiranje nekadašnjih profesora, učitelja, mentora i traženje savjeta ili ponude za posao
- 18] Povezivanje s obitelji, rodbinom, susjedima, prijateljima i poznanicima zbog mogućih preporuka za posao
- 19] Održavajte kontakte s kolegama iz vašeg područja rada, započnite zajedničke projekte i tješite se
- 20] Ispišite sve formate online životopisa [MojProfil] i unesite ključne riječi koje bi poslodavac, tražeći osobu vašeg profila, mogao unijeti u tražilicu

A što kad ste isprobali sve?

- 21] Svakih mjesec dana napravite reviziju svoje potrage. Sto poslanih zamolbi, a nijednog odgovora – zašto? Nikad niste napredovali dalje od intervjua – zašto? Letite s jednog posla na drugi – što vas tjera? Budite iskreni prema sebi, a nije naodmet zamoliti nepristranog prijatelja za pomoć.
- 22] Ukoliko tražite drugi posao dok već radite, nastojte vještine za novo zanimanje implementirati u sadašnje poslove: kako ćete znati sviđa li vam se nešto ukoliko to niste probali? Uz nova iskustva, možda se sadašnjem poslodavcu svide vaše inovativne ideje.
- 23] Ne znate što želite ili ste sigurni samo u to što vas ne zanima? Ukoliko takvo stanje potraje, možda vam treba profesionalna pomoć. Obratite se karijernim centrima, life coachevima, a na Zavodu za zapošljavanje potražite besplatne opcije savjetovanja i/prekvalifikacije – one doista postoje!
- 24] Istražite nova područja rada posebice ukoliko je vaša diploma tražena koliko i zrno pijeska. Možda ćete s još većom radošću obavljati neki drugi posao, no za promjenu životnog puta potrebno je puno vremena i strpljenja – ne posustajte!
- 25] Traženje posla je posao s punim radnim vremenom. Ipak, nastojte ne zanemariti volontiranja, druženja, sezonske poslove, nedostajat će vam financijska i profesionalna podrška. Uzmite si dan odmora i polako nastavite dalje.

PISANJE ŽIVOTOPISA I MOLBE

KAKO NAPISATI DOBRU ZAMOLBU ZA POSAO?

Zamolba za posao je tekst kojim se ukratko predstavljate poslodavcu te ističete osobine, vještine i iskustva koja su ključna za posao za koji se natječete.

Zamolbu, kao i životopis, potrebno je uvijek iznova prilagođavati pojedinom radnom mjestu za koje se natječete. Važno je obratiti pažnju na relevantna znanja, vještine i sposobnosti koje pojedino radno mjesto zahtijeva, te pri tome isticati one kompetencije i radno iskustvo koji zadovoljavaju te zahtjeve

Ukoliko ste tek završili fakultet ili srednju školu, istaknut ćete postignuća koja ste stekli za vrijeme obrazovanja, osobine i izvanškolske aktivnosti. Dugogodišnja praksa je pokazala kako poslodavci cijene proaktivnost i želju za učenjem, odnosno spremnost na promjene i kontinuirano ulaganje u vlastita znanja i vještine.

Ukoliko imate dugogodišnje radno iskustvo u području za koje se natječete, možete istaknuti svoje kompetencije u poslovima koje ste do sada obavljali te postignuća na prijašnjim radnim mjestima i/ili iskustva na upravljačkim pozicijama u sektoru.

Zamolba se sastoji od tri dijela:

- uvodni dio – započnite zamolbu navodeći radno mjesto za koje se javljate, kao i gdje ste vidjeli natječaj za to radno mjesto,
- razrada – ukratko navedite kvalitete, relevantno radno iskustvo i postignuća koja Vas čine dobrim kandidatom/kandidatkinjom za radno mjesto na koje se prijavljujete te

- završni dio – ponudite informacije za daljnji kontakt i zahvalite na pažnji uz službeni pozdrav i potpis.

Zamolba ne bi smjela biti dulja od jedne stranice, a trebala bi sadržavati precizne odgovore na pitanje zašto ste upravo Vi idealan kandidat/kandidatkinja za navedeni posao. Jezik treba biti gramatički ispravan, u skladu s pravilima poslovne komunikacije, a cijeli tekst razumljiv i lak za čitanje.

KAKO NAPISATI DOBAR ŽIVOTOPIS?

Životopis je kratak i precizno napisan tekst kojim se opisuju osobna dostignuća na obrazovnom planu, prethodno radno iskustvo, specifična znanja, vještine i osobine koje su važne prilikom prijave za specifično radno mjesto ili posao.

Na temelju životopisa kandidata često se vrši predselekcija, odnosno odabir kandidata koji ispunjavaju formalne uvjete navedenog radnog mjesta. Iz tog je razloga važno kvalitetno napisati životopis pri čemu je poželjno voditi računa o sljedećim pravilima:

- redosljed informacija u životopisu koji se odnosi na obrazovno i radno iskustvo treba biti kronološki poredan i to tako da najnoviji podaci budu na vrhu pojedine cjeline,
- životopis treba biti pregledan, čitljiv i jednostavan,
- informacije koje se nalaze u životopisu trebaju biti pažljivo odabrane i relevantne za posao za koji se natječete, ne smije biti duži od jedne do dvije stranice jer poslodavci zaprimaju veliki broj životopisa te je stoga bitno dati sažete i precizne informacije,
- razmislite o tabličnom prikazu životopisa jer je pregledniji i razumljiviji (npr. popunite obrazac Europass životopisa),
- naslove cjelina možete istaknuti (podebljavanjem, podvlačenjem ili kurzivom) pri čemu je važno slijediti isti stil i format teksta.

U slučaju da Vaše obrazovanje i radno iskustvo ne odgovaraju u potpunosti zahtjevima posla, možete pisati drugim redosljedom, tj. istaknuti vještine, znanja i radna postignuća koji odgovaraju zahtjevima radnog mjesta.

PRAVILA PONAŠANJA NA RAZGOVORU ZA POSAO

KAKO SE PONAŠATI ZA VRIJEME RAZGOVORA ZA POSAO

Prije intervjua sjetite se da ste se pripremili te da ste dobar kandidat za radno mjesto [jer da niste, ne biste niti ušli u 'uži krug'].

Prvi susret

Kad se pojavi osoba koja će voditi intervju s vama, smiješite se i gledajte je u oči. Stanite i pričekajte da vam ona prva pruži ruku te joj uzvratite srdačnim rukovanjem. Nakon pozdrava i međusobnog predstavljanja, ukoliko

procijenite potrebnim, možete započeti razgovor tako da ponavljajući nje-no/njegovo ime iskreno i prijateljski konstatirate kako vam je bilo ugodno razgovarati s njom preko telefona ili kako vam je drago što ste ju napokon upoznali.

Nakon ulaska u prostoriju u kojoj će se održati intervju pričekajte da vam ponudi mjesto na koje ćete sjesti i ne dirajte stvari koje se nalaze na stolu ili u vašoj okolini. Ako zamijetite kakvu zanimljivu sliku ili neki drugi detalj možete prokomentirati, no neka komentar bude iskren i obostrano korištan. Imajte na umu da će u većini slučajeva biti zamijećeno sve: kako ste obučeni, vaš izraz lica, govor tijela, način na koji se izražavate, itd.

Tijekom intervjua

Tijekom samog intervjua pokušajte se usredotočiti na želje i potrebe poslodavca, tako da vaši odgovori na postavljena pitanja budu ujedno i moguća rješenja njegovih problema te zadovoljenje njegovih potreba. Odgovarajte iskreno i srdačno, održavajući kontakt očima sa sugovornikom, no nemojte biti prenapadni. Pokušajte svoj stil komunikacije prilagoditi stilu sugovornika.

Nikada ne prekidajte ispitivača dok vam postavlja pitanje ili daje odgovor na vaše pitanje. Odgovorite na svako postavljeno pitanje, ne izbjegavajte odgovore i neka vaši odgovori i komentari budu jasni, iskreni i sažeti. Budite sigurni u sve što kažete te imajte spremne argumente za iznesene stavove. Svoje odgovore upotpunite konkretnim primjerom iz života, opisom situacije kada ste imali priliku djelovati na određeni način te iskazati sposobnosti i vještine koje spominjete. Također, znajte da je u redu uzmete li si vremena za razmišljanje oko davanja pojedinih odgovora.

Izbjegavajte govor tijela koji će odavati vašu nervozu npr. lupkanje nogom, konstantno popravljanje kose, pucketanje prstima, i sl. Svako postavljeno pitanje shvatite kao priliku da argumentirano obrazložite zašto bi baš vas trebali zaposliti, a ne nekog drugog kandidata. Općenito, imajte na umu da ljudi vole surađivati s onima, koji razumiju njihove potrebe, koji ih podržavaju i poštuju njihove stavove.

Privođenje intervjua kraju

Kako se intervjui bliži kraju možete očekivati trenutak u kojem će se od vas tražiti da postavite pitanje svom sugovorniku. Iskoristite priliku, pokažite motivaciju i svoju proaktivnost. Ne dozvolite si odgovor kako nemate pitanja. Sad je trenutak da postavite pitanja koja ste smislili pripremajući se za intervjui. Recite sve što tijekom intervjua niste imali priliku, a smatrate da treba biti izrečeno, izjasnite se kako ste shvatili radne zadatke te na koji način možete pridonijeti razvoju i uspjehu tvrtke. Na samom kraju zahvalite se na ponuđenoj prilici i informirajte se o daljnjem tijeku selekcijskog procesa

Kako biste ostavili što bolji dojam:

- Pažljivo birajte riječi, ne budite vulgarni, ironični, umišljeni...
- Ako procijenite da je humor dobrodošao, našalite se, no učinite to s mjerom
- Aktivno slušajte! Trudite se shvatiti o čemu se razgovara i s tim ciljem postavljajte pitanja. Pokažite entuzijazam!
- Ne odgovarajte samo sa 'da' i 'ne'. Neka vaši odgovori budu sažeti i jasni.
- Budite iskreni!
- Sjedite uspravno i mirno, nemojte previše gestikulirati.
- Ne pušite cigarete, ne žvačite gumu za žvakanje.
- Pristupite intervjui kao razgovoru ravnopravnih osoba.
- Nemojte biti nezainteresirani; kao da ste tu zato što morate biti, a ne zato što želite baš ovaj posao.
- Izbjegavajte razgovor o plaći u ranoj fazi intervjua, raspitajte se o poslu. Pokušajte osobu koja vas intervjuiira navesti da vam sama kaže u kojem rasponu bi se trebala kretati plaća.
- Nemojte davati suviše komentare o svojim sadašnjim i bivšim poslodavcima. Štoviše, čak iako ih gledate u negativnom svjetlu, nemojte to pokazati.
- Ne podcjenjujte svoja prijašnja iskustva, bez obzira koliko vam se čini nebitnima.

PRAVA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

Za vrijeme nezaposlenosti imate - pod određenim uvjetima - pravo na novčanu naknadu, mirovinsko osiguranje i različite vrste novčane pomoći

Za vrijeme nezaposlenosti imate pravo na:

- novčanu naknadu
- mirovinsko osiguranje
- novčanu pomoć i naknadu troškova prijevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu
- jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova
- novčanu pomoć za osobe osigurane na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove

NOVČANA NAKNADA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

Pravo na novčanu naknadu stječete pod uvjetom da u trenutku prestanka radnog odnosa ili samostalne djelatnosti imate najmanje devet mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca.

Da biste ostvarili to pravo, morate se u roku od 30 dana od prestanka radnog odnosa ili prestanka obavljanja samostalne djelatnosti odnosno prestanka privremene nesposobnosti za rad odnosno roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta prijaviti područnom uredu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i podnijeti zahtjev za novčanu naknadu.

Pravo na novčanu naknadu ne možete ostvariti ako vam je radni odnos prestao vlastitom krivnjom ili voljom, a samostalna djelatnost bez opravdanog razloga.

MIROVINSKO OSIGURANJE

Pravo na mirovinsko osiguranje imate ako ste ostvarili pravo na novčanu naknadu i ako ispunjavate uvjet godina života za stjecanje prava na starosnu mirovinu, dok ne steknete prvi uvjet mirovinskog staža za starosnu mirovinu, ali najdulje u trajanju pet godina.

NOVČANA POMOĆ I NAKNADA TROŠKOVA PRIJEVOZA ZA VRIJEME OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA NA RADNOM MJESTU

Ako vas je HZZ uputio na obrazovanje i osposobljavanje koje sam organizira odnosno čije troškove snosi, imate u tijeku trajanja obrazovanja i osposobljavanja pravo na novčanu pomoć i naknadu troškova prijevoza za vrijeme tog obrazovanja razmjerno broju dana prisutnosti na obrazovanju i osposobljavanju.

JEDNOKRATNA NOVČANA POMOĆ I NAKNADA PUTNIH I SELIDBENIH TROŠKOVA

U slučaju da vam HZZ ne može osigurati zaposlenje u mjestu prebivališta, a sami ili preko HZZ-a nađete posao u drugom mjestu, imate pravo na jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova za sebe, [izvan]bračnog druga i djecu od mjesta prebivališta do mjesta zaposlenja.

NOVČANA POMOĆ ZA OSOBE OSIGURANE NA PRODUŽENO MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU UGOVORA O RADU NA ODREĐENO VRIJEME ZA STALNE SEZONSKE POSLOVE

Stalni sezonac je osoba osigurana na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove, osoba koja je provela na radu najmanje šest mjeseci kod istog poslodavca u kontinuitetu i koja će kod tog poslodavca raditi najmanje jednu sezonu. Stalni sezonac ima pravo na novčanu pomoć najduže za razdoblje od 6 mjeseci produženog mirovinskog osiguranja. Pravo na novčanu pomoć ima stalni sezonac kojem HZZ odobri i sufinancira troškove produženog mirovinskog osiguranja sukladno uvjetima i načinu korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja. Zahtjev za novčanu pomoć stalni sezonac može podnijeti HZZ-u u roku od 30 dana od dana stjecanja statusa osiguranika produženog mirovinskog osiguranja.

SAVJET ZA OSMIŠLJAVANJE POSLOVNE IDEJE

25 ODLIČNIH POSLOVNIH IDEJA KOJE NE TRAJE PUNO NOVCA

Mashable donosi popis poslova koje je relativno jeftino pokrenuti ili su čak besplatne, a mogu vam donijeti dobre prihode.

1) **Konzultantske usluge**

Imate li iskustvo i znanje u nekom uskom području, idealan ste kandidat za ovaj posao. Uz znanje koje već imate, najviše ćete morati ulagati u marketing i ostvarivanje kontakata, vlastitu internetsku stranicu i posjetnice.

2) **Popravak/skladištenje/prodaja bicikala**

Tijekom 2015. biciklistička industrija doživjela je procvat i naravno, sve te bicikle netko mora održavati. Kako je prvenstveno u pitanju sezonski posao, možete razmisliti o mogućnostima skladištenja, posebno ako živite na 'biciklistički atraktivnoj' lokaciji, a pojedincima se ne da stalno prevoziti bicikl do iste. Rabljeni bicikli također su sve više traženi na tržištu pa možete razmišljati o prodaji rabljenih bicikala online.

3) Izrada chatbota

Prije deset godina svaka je tvrtka trebala web stranicu, prije pet godina svaka je tvrtka trebala aplikaciju, a danas svaka tvrtka treba poboljšanu komunikaciju pomoću automatskih odgovora za koje se koristi chatbot. Iako izrada nečeg ovakvog na prvu zvuči komplicirano, postoje alati kao što je Chatterypeople koji omogućavaju jednostavnu izradu Facebook bota bez ikakvog programerskog znanja.

4) Dostava od vrata do vrata

Sve više biznisa kupcima omogućava online prodaju, od online tržnica do pizzeria. Međutim, ne dostavljaju svi. I tu vi uskačete! Možete dostavljati ove proizvode ili započeti vlastiti posao prodaje i dostave vlastitih proizvoda.

5) Edukacijski programi

Odlična poslovna ideja je i prodavanje vlastitog znanja. Ne samo što profitirate od činjenica da to već posjedujete, već su i ulaganja gotovo nikakva. Jednostavno napravite web stranicu, kreirate sadržaj i možda tu i tamo investirate u koju reklamu. Budući da je ovo vrlo konkurentno područje, fokusirajte se na nešto u čemu možete biti drugačiji od ostalih.

6) Usluga turističkog vodiča

Ako imate sreću da živite u turistički popularnom gradu i znate dovoljno o njegovoj povijesti, građevinama, slavnim ličnostima i cjelokupnoj ponudi, možete pružati uslugu turističkog vodiča. I opet, trebat će vam web stranica i posjetnice.

7) Kućni popravci/restauracije

Ako ste vješti i imate alat, zašto ne biste nudili uslugu kućnih radova ili popravaka? Ako ste u nekom području posebno dobri, izvrsno! Osim toga, ne morate posebno ulagati jer ste fokusirani na instalacije i popravke.

8) Usluge za starije

Postoji mnogo poslovnih ideja koji uključuju starije. Možete za njih obavljati kupovinu, plaćanje računa, pružati njegu ili im naprosto pravit društvo.

9) Čišćenje/popravak čamaca

Ako ste zaljubljenik u plovidbu i razumijete se u popravke i održavanje čamaca, ovo je odličan posao koji možete obavljati tijekom godine. Lokalne marine također mogu biti izvor korisnih informacija ili potencijalnih suradnji.

10) Online marketinške usluge

Čak i ako ne znate ništa o online marketingu, postoje jednostavni tečajevi koji vas mogu uvesti u taj svijet, posebno SEO. Ovo je industrija s velikom konkurencijom, stoga je dobro fokusirati se na jedno usko područje koje će vas izdvojiti iz mase.

11) Pisanje bloga/objava videa

Da, blogeri još uvijek dobro prolaze. Najbolje od svega? Financijsko ulaganje je minimalno. Ključno je da znate kreirati dobar sadržaj te da imate osnovno znanje SEOa i puno strpljenja. Ukoliko ste karizmatični i imate znanje koje možete podijeliti, možete pokrenuti i svoj YouTube kanal. Postoje ljudi koji ozbiljno zarađuju na ovaj način, a u pitanju su poslovi koji su sve privlačniji mladima.

12) Partnerski (affiliate) marketing

Partnerski marketing promovira proizvode ljudima. Zauzvrat, dobiva proviziju od njihove prodaje. Amazon je najpopularnija platforma za partnerski marketing, ali postoje alternative koje možete uzeti u obzir. Kako se partnerski marketing obično kombinira s pisanjem bloga, radi kombinacije sadržaja i promocije, morat ćete i blog uzeti u obzir.

13) Pisanje

Postoji više od pisca freelancera ili blogera. Amazon i Apple uključeni su u objavu knjiga najbolje ocjenjivanih autora, a to uključuje sve od priručnika preko kuharica do znanstvene fantastike.

14) Usluge čišćenja

Zanimljiva stvar kod ovog posla je što imate nekoliko mogućnosti na raspolaganju. Možete tijekom dana čistiti kuće, a krajem dana poslovne prostore ili restorane na dnevnoj bazi. To ovisi o vašim željama, u koje doba dana želite raditi. Sve što vam je potrebno za čišćenje ima

relativno povoljnu cijenu, a većinu posla dobivat ćete putem preporuka što znači da ne morate previše ulagati u oglašavanje ili marketing.

15) Najam prostora/stvari/opreme

U korak s 'ekonomijom dijeljenja' ljudi se češće odlučuju za najam stvari umjesto za kupnju. I dok najviše pažnje privlače Airbnb ili Uber, prava je istina da možete iznajmljivati gotovo sve što vam padne na pamet, od vlastite garaže, parkirnog mjesta preko namještaja do vrtnog alata. Čak i ako ne posjedujete nešto od navedenog, to su stvari koje možete kupiti za relativno povoljan novac. A ukoliko cijelu priču želite dići na višu razinu, možete razmisliti o najmu opreme za zabave, kao što su šatori ili foto kabine.

16) Usluga izrade poslovnih planova

Ako iza sebe imate [uspješan] samostalan projekt ili posao, u pitanju je vrijedno znanje koje možete podijeliti s drugima. Primjerice, istražiti tržište ili izraditi financijski plan. Poduzetnici početnici rado plaćaju usluge osoba koje su i same uspješno pokrenule posao te koje im mogu pomoći u razvijanju vlastitog uspješnog poslovnog plana.

17) Izrada/razvoj web stranica

Budući da živimo u digitalnom dobu, očekuje se da imate internetsku stranicu - posebno poslovi koji do veće prodaje dolaze povećanjem posjećenosti i dosega. Imate li potrebne vještine, možete izrađivati personalizirane stranice za klijente. Možete započeti manjim koracima pomoću WordPressa i nadograđivati svoje vještine. Smatrate li da nemate talent za tako nešto, svejedno možete započeti sa Code Academy ili zamoliti nekog iskusnog dizajnera za mentorstvo. Osim izrade web stranica, možete nuditi usluge web menadžmenta odnosno, održavanja web stranica za klijente.

18) Grafički dizajn

Poslovni svijet treba talentirane kreativce kako bi tvrtke mogle ispričati svoju priču kroz brendiranje. To može biti bilo što, od izrade loga, oglašavanje, newsletter, časopis, brošura. Trebate inspiraciju? Nicky Laatz radi od kuće i bavi se osmišljavanjem fontova, grafika i predložaka koje prodaje online i sasvim pristojno zarađuje.

19) Konzultant za sigurnost na internetu

Zahvaljujući hakerima i virusima, online sigurnost je postala prioritet svake kompanije, ali i pojedinca. Osim stručnog znanja i malo ulaganja u marketing, ne trebate puno novca kako biste zaštitili nečiji hardver ili softver. Tvrtke su itekako voljne platiti onome tko zna dobro zaštititi njihove informacije.

20) Briga o kućnim ljubimcima

Ljudi sve više novca troše na svoje ljubimce i taj trend će se nastaviti u budućnosti. Šetnja ili šišanje pasa, treniranje ili čuvanje životinja - mogućnosti je puno. Najviše novca ipak donosi proizvodnja hrane i poslastica za životinje iz organskog uzgoja.

21) Briga o travnjacima/čišćenje snijega

Vaši susjedi imaju zelene površine koje su pomalo zapuštene ili tijekom zime nisu u mogućnosti čistiti snijeg? To je odlična prilika da se ubacite u posao. Zalijevanje ili održavanje vrta dok su vlasnici na godišnjem odmoru također je odlična opcija, a uvijek ćete naći i nekoga kome treba pokositi travu ili plijeviti korov. Za početak vam je potreban osnovan vrtni alat. Ukoliko se odlučite na uslugu čišćenja snijega, možete je čak i kreativno oglasiti ispisivanjem svoje poruke u samom snijegu.

22) Uredničke usluge

Nisu vam potrebna nikakva početna novčana ulaganja, a potencijal za širenje postoji. Svoje usluge možete nuditi većim i manjim poduzećima, ali i autorima ili studentima. Možete nuditi puno toga: uređivanje, copywriting, lektoriranje ili unos sadržaja.

23) Proizvodnja domaće hrane

Neovisno o tome je li u pitanju domaći miks za juhu, kruh, slatkiši, kolači ili čokolada, ljudi vole domaće proizvode. Budući da imate kuhinju, trebaju vam samo namirnice, pakiranje i osnovni marketinški materijali za početak. U Hrvatskoj postoji puno primjera ljudi koji su domaću kuhinju pretvorili u pravo malo poslovno carstvo, ali na tržištu još uvijek ima dovoljno mjesta i za vas.

24) Kupac naziva domena

Kupnja domena traži mala ulaganja. Prava zarada krije se u kupnji onih domena koje su lako pamtljive i imaju potencijala. Jednoga dana kada tvrtka zatreba domenu neće oklijevati platiti vam za nju.

25) Prodaja gotovih web stranica

Koristeći stranicu kao što je Flippa možete kreirati web stranicu i prodati je. Zvuči smiješno, ali može postati dobar posao.

CILJEVI CENTRA SUNCE

- stvaranje društva koje omogućava/pruža pojedincima svih životnih dobi jednaku priliku za realiziranje vlastitih potencijala sa svrhom poticanja ljudskih vrijednosti i razvoja pojedinaca, obitelji (djeca, mladi, roditelji i stariji) grupa i zajednica,
- promicanje izvaninstitucionalnog obrazovnog, odgojnog, psihosocijalnog, savjetodavnog, rekreativnog, kineziološkog, kreativnog, kulturno-umjetničkog, znanstveno-istraživačkog, izdavačkog, ekološkog i samoodrživog te humanitarnog rada,
- promicanje volontiranja,
- promicanje i zaštita ljudskih prava, unapređenje demokratskih institucija društva i vladavine prava, te razvoj demokratskog građanstva,
- zaštita, prevencija i promicanje mentalnog zdravlja.

Vizija Centra je biti mjesto izvrsnosti u pružanju različitih oblika podrške pojedincima, obiteljima, grupama i zajednicama kako bi zadovoljili svoje potencijale i ostvarili kvalitetno življenje.

Misija Centra je kroz interdisciplinarni pristup omogućiti stručnu i profesionalnu podršku multidisciplinarnog tima. pojedincima, obiteljima, grupama i zajednicama u Hrvatskoj, zemljama Europske unije i drugim zemljama.

CENTAR ZA EDUKACIJU I SAVJETOVANJE SUNCE

Albaharijeva 2, 10 000 Zagreb

Tel.: 01 3837 873

Mob.: 092 1710 140

E-mail: info@ti-si-sunce.hr

WEB: www.ti-si-sunce.hr

FB: Centar za edukaciju i savjetovanje Sunce

TW: Centar Sunce @Ti_si_Sunce

Financirano od strane:

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

Ilustracije: Freepik.com.
Ova je brošura dizajnirana
pomoću ilustracija s Freepik.com.